

1. Právní způsobilost nezletilých osob

Nezletilé osoby mladší 18 let nejsou podle francouzského práva způsobilé právně jednat. Při výkonu svých práv musí být zastupovány svými zákonnými zástupci (nejčastěji rodiči). Nezletilé osoby se musí podílet na všech rozhodnutích, která se jich týkají a ovlivňují je, úměrně svému věku a svým rozpoznávacím schopnostem.

2. Přístup k přízpusobeným postupům

Za případy nezletilých osob odpovídají specializovaní pracovníci, zejména specializovaní soudci soudů pro mládež. Do průběhu soudního řízení týkajícího se nezletilé osoby mohou zasahovat orgány soudní ochrany mládeže a sdružení, která jsou k tomu oprávněna.

Zákon stanoví, že u nezletilé osoby může nastat střet zájmů s jejími rodiči. V takovém případě lze jmenovat nezávislou osobu jako kolizního opatrovníka.

V trestních věcech má nezletilá osoba právo obrátit se na advokáta, aniž by k tomu potřebovala svolení rodičů. Právní pomoc je poskytována bezplatně.

Advokát je považován za osobu zajišťující první přístup k informacím, která zastává úlohu průvodce a ochránce nezletilé osoby. Může požádat o soudní jednání s vyloučením veřejnosti, o to, aby se nezletilá osoba mohla účastnit jednání, aniž by se setkala s obviněným, o to, aby veškerá další lékařská vyšetření byla nahrazena opětovným přezkumem spisu, a o to, aby nebyly provedeny některé vyšetřovací úkony (např. konfrontace.)

– **Pokud je nezletilá osoba obviněna nebo obžalována** a není dodrženo některé z jejích práv, lze soudní řízení i vazbu zrušit. Nezletilá osoba (starší 10 let) může být zadržena pod dohledem speciálně vyškolených odborníků na místech vyhrazených pro nezletilé.

– **Pokud je nezletilá osoba svědkem** v určitém případě, jsou soudci a příslušníci soudní policie povinni zohlednit její zranitelnost. Nezletilé osoby mladší 16 let nejsou povinny skládat přísahu.

– **Nezletilá osoba jako oběť požívá zvláštní ochrany.** Pokud navíc uplatní své občanskoprávní nároky v adhezním řízení, může požadovat náhradu způsobené škody. Pokud je obviněný odsouzen a není solventní, může oběť získat odškodnění od **Garančního fondu pro oběti** (v závislosti na okolnostech), od Komise pro odškodňování obětí trestných činů (CIVI) a / nebo od služby SARVI pro odškodnění obětí trestných činů.

V občanských věcech musí nezletilé osoby zpravidla zastupovat jejich zákonný zástupce. V případě střetu zájmů mezi nezletilou osobou a jejím rodičem je jmenován kolizní opatrovník. Rodiče se mohou proti jmenování kolizního opatrovníka do dvou týdnů odvolat.

V určitých situacích zákon výslovně stanoví, že nezletilá osoba může jednat samostatně (zejména pokud jde o nezletilé osoby ohrožené ve věcech podpory v oblasti vzdělávání, a dále ve věci žádosti o úřední potvrzení o všeobecně známé skutečnosti za účelem určení rodičovství, žádosti o osamostatnění a žádosti o určení státní příslušnosti nezletilých cizích státních příslušníků bez doprovodu).

3. Zákony a opatření směřující ke zkrácení lhůt v případech týkajících se nezletilých osob

V trestních věcech je státní zástupce oprávněn nařídít neprodleně předložení věci soudu pro mládež tak, aby se jednání konalo ve lhůtě od deseti dnů do dvou měsíců. Tento postup je možný pouze v případě, že již není nutné provést šetření skutečností, a u konkrétních trestných činů v závislosti na věku nezletilé osoby a uložení trestu. Urychlené předvolání pak umožňuje státnímu zástupci nařídít slyšení u soudu pro mládež do jednoho až tří měsíců.

V občanskoprávních věcech, neexistuje žádné zvláštní ustanovení pro urychlení řízení u soudu prvního stupně v případech týkajících se nezletilých osob; pokud je však podán opravný prostředek proti rozhodnutí soudu pro mládež, zákon stanoví, že takový případ je třeba projednat přednostně.

4. Specifické mechanismy a postupy podpory dítěte a nejlepšího zájmu dítěte

V soudních řízeních týkajících se dětí je největší důraz kladen na zájem nezletilé osoby. Zákon často připomíná, že soudce musí svá rozhodnutí odůvodnit na základě základního kritéria, kterým je ochrana zájmů nezletilých dětí. Musí brát v úvahu rodinnou, sociální a ekonomickou situaci dítěte a jím vyjádřené stanovisko. Neexistuje však žádný protokol ani právní dokument, který by definoval nejlepší zájem dítěte.

V trestních věcech jsou regionální orgány povinny upozornit soudní orgán na skutečnost, že se nezletilá osoba zjevně stala, nebo se má za to, že se stala, obětí špatného zacházení. Pokud se nezletilá osoba stala obětí sexuálního zneužívání, musí o tom státní zástupce neprodleně informovat soudce soudu pro mládež a vyžádat si výchovnou asistenci.

Povinnost zachovávat profesní tajemství se nevztahuje na případy špatného zacházení s nezletilými osobami nebo na případy jejich nouze. Některé trestné činy spáchané na nezletilé osobě mají delší promlčecí lhůty, které začínají běžet až poté, co oběť dosáhne zletilosti. Jednání týkající se obviněné nezletilé osoby se musí konat s vyloučením veřejnosti. Zveřejnění jakéhokoli obsahu tohoto jednání je zakázáno.

V občanskoprávních věcech je soudce soudu pro mládež oprávněn jednat v oblasti výchovné asistence v případě, že se nezletilá osoba ocitla v ohrožení. Občanský zákoník dále uděluje rozsáhlé pravomoci i soudci pro rodinné záležitosti, který musí věnovat «obzvláštní pozornost ochraně zájmů nezletilých dětí».

5. Výkon rozhodnutí týkajících se nezletilých osob

V trestních věcech se rodiče a právní zástupce nezletilé osoby přímo účastní provádění veškerých opatření. Některá opatření může nařídít i soudce soudu pro mládež nebo vyšetřující soudce v průběhu fáze vyšetřování (u nezletilých osob ve věku od 10 do 18 let: opatření týkající se umístění do výchovného zařízení, probační dohled, náhrada škody a opatření denní aktivity; pro nezletilé osoby od 13 do 18 let: vazba, soudní dohled, domácí vězení s elektronickým dohledem).

Soud pro mládež může nařídít předání nezletilé osoby od 10 do 18 let rodině, náhradu škody, podmíněně odsouzení, opatření denní aktivity, umístění do výchovného zařízení a soudní ochranu. Nezletilým osobám ve věku od 13 do 18 let může rovněž udělit napomenutí nebo napomenutí s výstrahou, nařídít mediaci-odškodnění, opatření denní aktivity (které může u nezletilých osob ve věku od 16 do 18 let sestávat z veřejně prospěšných prací), probační dohled nebo soudní ochranu. Nezletilým osobám ve věku **od 10 do 18 let lze uložit trest ve formě**: zákazu navštěvovat určitá místa, zákazu setkání s určitými osobami, umístění do výchovného zařízení, a jako poslední možnost u **nezletilých osob starších 13 let** lze uložit trest odnětí svobody (ve zvláštním oddělení pro mladistvé ve vazební věznici nebo ve specializovaném vězeňském zařízení pro nezletilé osoby, kde musí být k dispozici specializovaní vychovatelé).

V občanskoprávních věcech platí, že rozhodnutí o rodičovské odpovědnosti, výživném nebo ochraně nezletilé osoby v ohrožení jsou vykonatelná okamžitě. Ve většině případů za vykonání tohoto rozhodnutí odpovídají rodiče v závislosti na rozlišovací schopnosti nezletilé osoby. V případě střetu zájmů s rodiči a v případech, kdy soud o této otázce dosud nerozhodl (například ustanovením opatrovníka), bude za výkon opatření, která jsou v zájmu nezletilé osoby, odpovídat její kolizní opatrovník.

6. Osvojení

Osvojení probíhá v několika fázích: získání povolení, vytvoření vazby a navázání vztahu mezi dítětem a osvojitelem a soudní řízení, kterým se vytváří rodičovský vztah. Ve Francii existují dva typy osvojení: zrušitelné osvojení (zachování původního rodičovského vztahu) a osvojení nezrušitelné (pouze u nezletilých osob do 15 let, kdy je původní rodičovský vztah nahrazen vztahem s adoptivními rodiči).

Pro oba tyto případy je příslušným soudem soud prvního stupně, a osvojení lze provést pouze tehdy, je-li to v zájmu nezletilé osoby. Nezletilé osoby starší 13 let musí se svým osvojením souhlasit.

[Spravedlnost ve Francii přizpůsobená dětem](#) (749 Kb)

Poslední aktualizace: 30/07/2020

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.